

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 19 grudnia 1989 r.

w sprawie uznawania składników majątkowych za środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, zasad i stawek ich amortyzacji oraz zasad aktualizacji wyceny środków trwałych.

Na podstawie art. 10 ust. 6 ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12 i Nr 54, poz. 320) zarządza się, co następuje:

§ 1. Majątek trwały podmiotów gospodarczych, do których mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. Nr 3, poz. 12 i Nr 54, poz. 320), zwanych dalej „podmiotami gospodarczymi”, obejmuje:

- 1) środki trwałe,
- 2) wartości niematerialne i prawne.

§ 2. 1. Za środki trwałe uznaje się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, poszczególne przedmioty majątkowe, kompletne i zdane do użytku w momencie przekazania do użytkowania, przeznaczone do długotrwałego wykorzystywania na własne potrzeby podmiotu gospodarczego, w tym również nawierzchnię dróg, ulic i placów, uzbrojenie terenu, melioracje, budowle wodne oraz inwestycje w obcych środkach trwałych, których cena zakupu lub koszt wytworzenia są wyższe niż 1 000 000 zł, a okres użytkowania przekracza rok.

2. Podmioty gospodarcze mogą uznać za środki trwałe także przedmioty majątkowe o cenie zakupu lub kosz-

cie wytworzenia niższym aniżeli ustalony w ust. 1, jeżeli spełniają one pozostałe warunki określone w tym ustępie.

3. Do środków trwałych nie zalicza się:

- 1) książek, dzieł sztuki i eksponatów muzealnych, a także mebli i dywanów,
- 2) środków dydaktycznych, w tym także środków transportu, służących do nauczania i wychowania w szkołach, a w placówkach kultury także aparatury wideo, sprzętu nagłaśniającego, projektorów filmowych, filmowych stołów montażowych, stołów miksyjnych, urządzeń świetlnych, magnetowidów studyjnych,
- 3) inwentarza żywego, w tym zwierząt pociągowych, zwierząt w ogrodach zoologicznych i zwierząt w cyrkach,
- 4) urządzeń rozbieralnych stanowiących wyposażenie placów i zaplecza budów (rusztowań, zestawów metalowych, szalunków przestawnych itp.) oraz zaplecza produkcyjno-usługowego i socjalno-administracyjnego budów, przeznaczonego do likwidacji po zakończeniu budowy, z wyjątkiem obiektów służących jako zaplecze wielokrotnego użytku (barakowozy, kontenery itp.),

5) urządzeń sygnalizacyjno-alarmowych oraz sprzętu pożarniczego, a w szczególności agregatów pożarniczych, działek, masztów pionowych i aparatów ochrony dróg oddechowych, z wyjątkiem samochodów i statków pożarniczych.

4. W celu uwzględnienia wzrostu cen dóbr inwestycyjnych, począwszy od 1991 r., Minister Finansów będzie corocznie ogłaszał w Monitorze Polskim zaktualizowaną kwotę wartości środków trwałych, o której mowa w ust. 1.

§ 3. Za wartości niematerialne i prawne uznaje się:

- 1) odszkodowania za dostarczenie obiektów zastępczych i przesiedlenie osób z terenów zajętych na potrzeby inwestycyjne,
- 2) koszty zagospodarowania pomelioracyjnego,
- 3) koszty założenia stref ochronnych,
- 4) koszty przygotowania eksploatacji nowo budowanych przedsiębiorstw, zakładów, wydziałów lub obiektów, poniesione przed przekazaniem inwestycji do użytkowania, a w szczególności szkolenia kadr, inwestycyjnego rozruchu mechanicznego i technologicznego oraz nabycia podstawowego oprogramowania komputerów,
- 5) opłaty z tytułu użytkowania gruntów i terenów w okresie budowy inwestycji oraz z tytułu uzyskanych lokalizacji pod budowę,
- 6) odsetki od kredytów i pożyczek za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek dotyczących inwestycji socjalnych i mieszkaniowych oraz spłacanych z funduszu leśnego, a w rolniczych spółdzielniach produkcyjnych dotyczących wszystkich inwestycji,
- 7) koszty nabycia pozostałych praw majątkowych, na przykład patentów, wynalazków, licencji, jeżeli okres korzystania z nich dla celów działalności gospodarczej przekracza 5 lat,
- 8) różnice kursowe z tytułu kredytów i pożyczek inwestycyjnych zaciągniętych w walutach obcych oraz różnice między ceną nabycia a ustalonym przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego kursem walut obcych, zakupionych celem spłaty tych kredytów i pożyczek, z wyjątkiem różnic dotyczących inwestycji socjalnych i mieszkaniowych.

§ 4. 1. Podmioty gospodarcze dokonują w ciężar kosztów lub strat odpisów amortyzacyjnych od wartości brutto:

- 1) własnych środków trwałych bez względu na to, przez kogo są one użytkowane,
- 2) wartości niematerialnych i prawnych.

2. Odpisów amortyzacyjnych nie dokonuje się od:

- 1) budynków mieszkalnych wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami, łącznie ze związanymi z nimi wartościami niematerialnymi i prawnymi, jeżeli budynki te służą w całości lub w przeważającej części na cele mieszkalne, oraz od innych budynków, budowli i urządzeń zaliczanych do spółdzielczych zasobów mieszkaniowych lub służących działalności społeczno-wychowawczej prowadzonej przez spółdzielnie mieszkaniowe,
- 2) majątku trwałego służącego w całości lub w przeważającej części przyzakładowym żłobkom, przedszko-

lom i świetlicom dziecięcym prowadzonym przez podmioty gospodarcze,

- 3) majątku trwałego służącego obronie cywilnej oraz nabytego ze środków funduszu leśnego,
- 4) majątku trwałego jednostek i zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych, z wyjątkiem majątku trwałego służącego zakładowej działalności socjalnej,
- 5) majątku trwałego osób prawnych, których celem statutowym jest działalność społeczno-polityczna, naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, dobroczynności, ochrony zdrowia i opieki społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów, kultu religijnego, a także fundacji oraz centralnych związków spółdzielczych, z wyjątkiem majątku trwałego służącego wyodrębnionej organizacyjnie działalności gospodarczej oraz zakładowej działalności socjalnej; wymienione podmioty gospodarcze, jeżeli nie są dotowane z budżetu, mogą we własnym zakresie podjąć decyzję o amortyzowaniu majątku trwałego,
- 6) majątku trwałego spółek wodnych oraz spółek leśnych i ich związków,
- 7) budynków i budowli oraz związanych z nimi wartości niematerialnych i prawnych szkół wyższych, z wyjątkiem służących zakładowej działalności socjalnej.

3. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne mogą nie amortyzować wartości niematerialnych i prawnych.

§ 5. 1. Od majątku trwałego, od którego są dokonywane odpisy amortyzacyjne, dokonuje się w tej samej wysokości odpisów umorzeniowych.

2. Od majątku trwałego, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1—3 i 5—7 oraz ust. 3, dokonuje się odpisów umorzeniowych według zasad i w wysokości określonych dla odpisów amortyzacyjnych. Mogą one być dokonywane za okresy roczne.

3. Od budynków, budowli i dźwigów w budynkach mieszkalnych jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej, przekazanych, sprzedanych lub zlikwidowanych na podstawie decyzji właściwego terenowego organu administracji państwowej, dokonuje się odpisu umorzeniowego w wysokości różnicy między wartością początkową a umorzeniem tych obiektów w dniu przekazania, sprzedaży lub likwidacji. Do odpisów tych nie ma zastosowania przepis ust. 1.

§ 6. 1. Odpisów amortyzacyjnych od wykazanej w ewidencji księgowej wartości brutto poszczególnych składników majątku trwałego dokonuje się w równych ratach co miesiąc. Podmioty gospodarcze nie mające obowiązku ustalania comiesięcznego wyniku finansowego mogą dokonywać odpisów amortyzacyjnych w równych ratach co kwartał, a jeżeli ustalają wynik finansowy za okresy półroczne lub roczne — w momencie ustalania wyniku finansowego. Odpisy amortyzacyjne mogą być dokonywane w ciągu poszczególnych okresów w wysokości pla-

nowanej, korygowanej w ostatnim miesiącu roku obrachunkowego do wysokości rzeczywistej.

2. Odpisy amortyzacyjne od majątku trwałego użytkowanego sezonowo mogą być dokonywane tylko za okres jego wykorzystywania. Wysokość odpisu miesięcznego stanowi w takim wypadku iloraz wynikający z podzielenia rocznej kwoty amortyzacji przez liczbę miesięcy w sezonie.

3. Odpisy amortyzacyjne od wykazanej w ewidencji księgowej wartości brutto majątku trwałego rolniczych spółdzielni produkcyjnych mogą być dokonywane za okresy roczne, według stanu majątku na pierwszy dzień danego roku.

§ 7. 1. Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych dokonuje się od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym środki trwałe zostały w sposób udokumentowany przejęte do użytku.

2. Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się przez cały czas samoistnego posiadania przez podmiot gospodarczy środków trwałych (wykorzystywania, pozostawiania w zapasie, w toku remontu, wydzierżawienia środków trwałych itp.), do końca tego miesiąca lub roku, w którym następuje zrównanie wysokości umorzenia z ich wartością początkową lub w którym środki trwałe postawiono w stan likwidacji, sprzedano lub stwierdzono ich niedobór.

3. Odpisy amortyzacyjne od ujawnionych środków trwałych, nie objętych ewidencją, oraz korekty odpisów amortyzacyjnych dokonanych w nieprawidłowej wysokości mogą nastąpić wyłącznie za rok poprzedzający ten rok, w którym wypadki te ujawniono.

§ 8. 1. Odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych dokonuje się przy zastosowaniu rocznych stawek amortyzacyjnych określonych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia, zwanym dalej „wykazem”.

2. Podmioty gospodarcze mogą podane w wykazie stawki amortyzacyjne podwyższać:

- 1) dla budynków i budowli użytkowanych w warunkach pogorszonych — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,2 i złych — 1,4,
- 2) dla:
 - a) odwiertów ropy naftowej i gazu ziemnego — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 5,0,
 - b) rurociągów przemysłowych i rozdzielczych solanki — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 2,0,
 - c) rurociągów podsadzkowych — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 7,0,
 - d) wykopów górniczych, sztolni, wyrobisk upadowych, szybów i szybików — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 2,0,
 - e) pomp tłoczących ciecz z zawiesinami, wodą morską, materiałami ściernymi, solanką i innymi żrącymi,

cymi, wentylatorów, urządzeń wentylacyjnych i klimatyzacyjnych, dmuchaw i ssaw — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 4,0,

- f) silników powietrznych — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 2,5,
- 3) dla maszyn i urządzeń grupy 4 do 6 poddanych szybkiemu postępowi technicznemu, dla maszyn, urządzeń i środków transportu użytkowanych bardziej intensywnie w stosunku do warunków przeciętnych albo wymagających szczególnej sprawności technicznej (np. pod ziemią, w warunkach terenowych, w warunkach leśnych, przy pracy na trzy zmiany), mimo że nie działają ze swej istoty w ruchu ciągłym, oraz nabytych ze środków pochodzących z kredytu w walutach obcych uzyskanego w celu wspomagania produkcji na eksport — przy zastosowaniu współczynników nie wyższych niż 1,4.

Warunki uzasadniające stosowanie podwyższonych stawek amortyzacyjnych oraz sposób ich ustalania określają objaśnienia do wykazu.

3. Podmioty gospodarcze mogą ustalać stawki amortyzacyjne dla środków trwałych nowo wprowadzonych do użytkowania, używanych, zmodernizowanych lub o przewidywanym okresie użytkowania krótszym od okresu przyjętego za podstawę stawki amortyzacyjnej ustalonej w wykazie w sposób określony w objaśnieniach do wykazu.

4. Podmioty gospodarcze mogą podane w wykazie stawki amortyzacyjne środków trwałych użytkowanych w warunkach lepszych od przeciętnych obniżyć przy zastosowaniu współczynników nie niższych niż 0,66.

5. Podmioty gospodarcze mogą stosować do poszczególnych środków trwałych wyższe lub niższe stawki amortyzacyjne od podanych w wykazie, z uwzględnieniem przepisu ust. 2 i 3, pod warunkiem że roczna suma odpisów amortyzacyjnych nie będzie wyższa od sumy odpisów amortyzacyjnych określonych w wykazie, z uwzględnieniem przepisów ust. 2 i 3. Nie dotyczy to jednak odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych służących zakładowej działalności socjalnej, do których stosuje się wyłącznie stawki podane w wykazie.

§ 9. 1. Okres dokonywania odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych nie może przekroczyć 10 lat. Podmioty gospodarcze ustalają stawki amortyzacyjne poszczególnych tytułów wartości niematerialnych i prawnych z góry, w momencie rozpoczęcia dokonywania odpisów amortyzacyjnych.

2. Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych dokonuje się w równej wysokości, od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym ujęto je w ewidencji księgowej jako składniki majątku trwałego, do końca tego miesiąca lub roku, w którym następuje zrównanie wysokości umorzenia z ich wartością początkową lub w którym środki trwałe, z którymi są one związane, postawiono w stan likwidacji, sprzedano lub stwierdzono ich niedobór.

3. Do korekty odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych i prawnych stosuje się przepis § 7 ust. 3.

§ 10. 1. Podmioty gospodarcze aktualizują okresowo wycenę własnych środków trwałych metodą szczegółową lub uproszczoną.

2. Aktualizacja wyceny środków trwałych metodą szczegółową polega na przeliczeniu wykazanej w ewidencji księgowej wartości brutto oraz wartości umorzenia poszczególnych środków trwałych, a metodą uproszczoną — na przeliczeniu łącznej wartości brutto i wartości umorzenia zbiorów środków trwałych.

3. Przeliczeń, o których mowa w ust. 2, dokonuje się przy zastosowaniu wskaźników przeliczeniowych, uwzględniających relacje poziomu cen środków trwałych wykazanych w ewidencji księgowej i poziomu cen przyjętego za podstawę przeliczenia.

4. Jeżeli, w razie stosowania szczegółowej metody aktualizacji wyceny środków trwałych, wyliczona przy zastosowaniu wskaźnika przeliczeniowego cena środka trwałego różni się więcej niż o 10% od znanej podmiotowi gospodarczemu ceny wynikającej z aktualnego dla okresu przeliczenia cennika, kosztorysu lub ceny zapłaconej za nowy środek trwały o takim samym lub zbliżonym przeznaczeniu i parametrach użytkowych, to przeliczenie może nastąpić przy zastosowaniu tej ceny z uwzględnieniem kosztów dodatkowych, jak: transportu, montażu. Wartość przeliczonego umorzenia środka trwałego ustala się wówczas w takim odsetku zaktualizowanej wartości początkowej, jaki odsetek wartości brutto stanowiło umorzenie przed aktualizacją wartości obiektu.

5. Wyniki aktualizacji wartości brutto i umorzeń środków trwałych wprowadza się do ewidencji księgowej pod datą jej przeprowadzenia, przy czym różnice między dotychczasową a zaktualizowaną wyceną, skorygowane o różnice określone w § 3 pkt 8, wpływają na wysokość funduszy zasadniczych.

§ 11. 1. Podmioty gospodarcze aktualizują również metodą szczegółową wycenę własnych środków trwałych podlegających ewidencji księgowej w przeddzień przekształcenia ich formy prawnej, chyba że inne przepisy stanowią inaczej.

2. Aktualizacja następuje przy zastosowaniu cen wynikających z aktualnego w dniu przeliczenia cennika, kosztorysu, ceny zapłaconej za nowy środek trwały o takim samym lub zbliżonym przeznaczeniu i parametrach, a w razie braku takich danych — na podstawie ekspertyzy, przy wykorzystaniu ogłoszonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej „Monitor Polski” wskaźników cen dóbr inwestycyjnych za ostatni miesiąc kwartału poprzedzającego kwartał, w którym nastąpiło przekształcenie formy prawnej podmiotu gospodarczego.

3. Przepisy § 10 ust. 2, 4 i 5 mają odpowiednie zastosowanie.

§ 12. Aktualizację wyceny środków trwałych nie podlegających ewidencji księgowej przeprowadzają metodą uproszczoną Ministrowie:

- 1) Transportu i Gospodarki Morskiej — w zakresie nawierzchni dróg publicznych, placów, ulic i innych obiektów zaliczonych do dróg publicznych wraz z mostami, wiaduktami i innymi obiektami inżynierskimi;

- 2) Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej — w zakresie melioracji podstawowych i szczegółowych,
- 3) Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych — w zakresie budowli wodnych oraz urządzeń regulacji rzek i potoków.

§ 13. 1. Ustala się obowiązek aktualizacji wyceny środków trwałych na dzień 1 stycznia 1990 r. według stanu na ten dzień zgodnie z poziomem przewidywanych cen z grudnia 1989 r.:

- 1) podlegających ewidencji księgowej podmiotów gospodarczych — metodą szczegółową,
 - 2) nie podlegających ewidencji księgowej (§ 12) — metodą uproszczoną, przy zastosowaniu współczynników przeliczeniowych ustalonych przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i Ministra Finansów.
- Nie aktualizuje się wartości zabytkowych i muzealnych w obiektach zaliczonych do zabytkowych.

2. Podmioty gospodarcze dokonują następnej aktualizacji wyceny środków trwałych podlegających ewidencji księgowej, jeżeli przeciętny wskaźnik cen dóbr inwestycyjnych, o którym mowa w § 11 ust. 2, będzie wyższy o więcej niż 25% od poziomu cen przyjętego za podstawę poprzedniej aktualizacji wyceny. Przeliczeń wartości środków trwałych dokonuje się metodą uproszczoną, stosując określone wyżej wskaźniki, według stanu na ostatni dzień półrocza najbliższego od daty ogłoszenia wskaźników.

3. Przepisy ust. 2 mają odpowiednie zastosowanie do aktualizacji wyceny środków trwałych nie podlegających ewidencji księgowej (§ 12).

§ 14. Podmioty gospodarcze nie będące przedsiębiorstwami państwowymi, spółdzielniami, szkołami wyższymi, jednostkami badawczo-rozwojowymi, jednostkami i zakładami budżetowymi oraz gospodarstwami pomocniczymi jednostek budżetowych, instytucjami artystycznymi i filmowymi, państwowymi jednostkami organizacyjnymi mogą:

- 1) amortyzować budynki mieszkalne wraz ze znajdującymi się w nich dźwigami, jeżeli znajdujące się w tych budynkach lokale są wydierżawione lub wynajmowane, a dochód z tej dzierżawy lub najmu podlega opodatkowaniu podatkiem dochodowym,
- 2) zaniechać aktualizacji wyceny środków trwałych, o której mowa w § 10 i 13.

§ 15. 1. Przepisy § 2 i 3 nie dotyczą wykazanego w ewidencji księgowej podmiotów gospodarczych na dzień 31 grudnia 1989 r. stanu środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub przedmiotów majątkowych.

2. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1987 r. w sprawie uznawania środków pracy i innych przedmiotów długotrwałego użytkowania za środki trwałe, zasad aktualizacji ich wyceny oraz zasad i stawek amortyzacji (Dz. U. Nr 39, poz. 219).

§ 16. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1990 r.

Prezes Rady Ministrów: T. Mazowiecki

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1989 r. (poz. 422)

WYKAZ ROCZNYCH STAWEK AMORTYZACYJNYCH

Po- zycja	Symbol*)		Nazwa środków trwałych	Stawka %
	grupa podgrupa rodzaj	dalsze szczeble podziału		
1	2	3	4	5
01	1		Budynki, w tym	
	z wyjątkiem poz. 02 i 03		budynki hoteli miejskich i schronisk turystycznych	2,5
02	16		Budynki mieszkalne (z wyjątkiem rodzaju 166 i 168)	1,5
03	125, 169, 198		Kioski, budki towarowe, domki kempingowe o konstrukcji trwałej wzniesione na fundamencie trwałym, budynki zastępcze z pudeł wagonowych	10,0
04	2		Budowle	4,0
	z wyjątkiem poz. 05			
05	250, 251, 253, 254, 255, 256, 259, 28, 291, 293, 297		Budowle inżynieryjne wodne (z wyjątkiem rodzaju 250-5, 251-3 i 255-5), budowle sportowe, wieże przeciwpożarowe, budowle oznakowania nawigacyjnego, pochylnie i ślipy	2,5
06	3		Kotły i maszyny energetyczne	5,0
	z wyjątkiem poz. 07			
07	323, 324, 325, 326, 343, 344, 349		Silniki spalinowe, na paliwo lekkie, ciężkie, gazowe, silniki powietrzne, zespoły elektroenergetyczne polowe o napędzie spalinowym, reaktory jądrowe	10,0
08	4		Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	8,5
	z wyjątkiem poz. 09—13			
09	40,41		Obrabiarki do metali skrawające	12,5
10	431	0,4	Filtry (prasy) błotniarki, cedzidła mechaniczne, piece do przerobu surowców (z wyjątkiem rodzaju 450-50), piece do przetwarzania paliw (z wyjątkiem rodzaju 451-0),	
	450	2		
	451			
	454, 475			
	477	0 do 4, 6 do 8	piece do wypalania tunelowe, aparaty bębnowe, suszarki komorowe	5,0
11	44, 46, 47		Maszyny i urządzenia do przetwarzania i sprężania cieczy i gazów, aparaty do wymiany ciepła (z wyjątkiem rodzaju 465 i 469-0), maszyny i aparaty do operacji i procesów materiałowych (z wyjątkiem rodzaju 474, 475, 477-0 do 4 i 6 do 8 i 479-0)	10,0
12	434	01, 02	Zamykarki do śłoi i do puszek, wymienniki przeponowe rurowe pracujące jako chłodnice kwasu siarkowego	20,0
	465			
13	449	81	Urządzenia dystrybucyjne do benzyny i olejów elektryczne i przepływomierze	
	465		składowe do paliw płynnych,	
	469	0	wymienniki płynów obiegowych przy produkcji sody, chłodnice odmulin i prób kotłowych rozkładni gazu,	
	474			
	479	0	kolumny nitracyjne i denitracyjne, odbieralnice hydrauliczne rozkładni gazu, aparaty i urządzenia do powierzchniowej obróbki metali sposobem chemicznym i elektrochemicznym oraz sposobem cieplnym, urządzenia do spawania i napawania łukowego w ochronie gazów oraz do spawania i napawania plazmowego, przenośne wytwornice acetyleny wysokiego ciśnienia i przenośne maszyny do cięcia termicznego i metodami pokrewnymi, zgrzewarki odporowe i tarcicowe oraz przetwornice spawalnicze (spawarki wirujące), urządzenia do metalizacji natryskowej, urządzenia do natryskiwania tworzywami sztucznymi, komputery (z wyjątkiem ujętych w poz. 56), samodzielne urządzenia do automatycznej regulacji i sterowania procesami, roboty przemysłowe	14,0
	481, 482			
	484	0, 1, 3, 6		
	49			
14	50		Maszyny, urządzenia i aparaty przemysłu chemicznego	10,0
	z wyjątkiem poz. 15—18			
15	501	0,1	Aparaty szklane i porcelanowe oraz porcelanowe młyny kulowe	25,0
16	502	33	Odgazowywacze	20,0
17	505	1	Piece prażalnicze fluidyzacyjne stosowane przy produkcji kwasu siarkowego	14,0
18	506	1, 2	Aparaty do rektyfikacji powietrza,	
	507	2, 3, 4	maszyny, urządzenia i aparaty przemysłu rafineryjnego	5,0
19	51		Maszyny i urządzenia wiertnicze, górnicze, hutnicze, odlewnicze i torfiarskie oraz geodezyjno-kartograficzne	14,0
	z wyjątkiem poz. 20—24			

*) Według Klasyfikacji rodzajowej środków trwałych, wydanej przez Główny Urząd Statystyczny.

1	2	3	4	5
20	510		Maszyny i urządzenia wiertnicze	17,0
21	511		Maszyny górnicze	25,0
22	511 518	01 do 04 10 do 12	Obudowy zmechanizowane, aparaty i urządzenia do pomiarów i zabiegów geofizycznych, geodezyjnych, fotogrametrycznych i kartograficznych (z wyjątkiem rodzaju 518-00, 2)	20,0
23	512, 513, 514	0, 1, 2, 3 do 6, 8	Maszyny i urządzenia do eksploatacji otworów wiertniczych, maszyny i urządzenia do obróbki mechanicznej rud i węgla, maszyny i urządzenia hutnicze, aglomerowni, wielkopieczowe, nożyce hutnicze do cięcia na gorąco, tabor hutniczy, walcowniczy, maszyny i urządzenia hutnicze stalowni, inne maszyny i urządzenia hutnicze	8,5
24	517		Maszyny i urządzenia torfiarskie	10,0
25	52 z wyjątkiem poz. 26 i 27		Maszyny do produkcji surowców mineralnych i wyrobów z nich	12,5
26	520 523 525 529	0 do 5 31 8, 81, 82	Maszyny i urządzenia przemysłu kamieniarskiego, cementowego, autoklawy, maszyny do produkcji elementów z lastryka i kamienia sztucznego	7,0
27	524	34, 40	Piece do trampowania głowic „Hagera”, piece do topienia zużła wielkopieczowego i bazaltu	25,0
28	53 z wyjątkiem poz. 29		Maszyny do wyrobów z metali i tworzyw sztucznych	10,0
29	535	0301, 07 111, 127, 7	Aparaty specjalne do wytwarzania kwasu wolframowego, maszyny do redukcyjnych, próżniowych i specjalnych wytopów metali, do produkcji węglanów i past emulsyjnych, urządzenia do produkcji półprzewodników	17,0
30	54 z wyjątkiem poz. 31		Maszyny do obróbki i przerobu drewna, wyrobów z drewna oraz maszyny papiernicze i poligraficzne	10,0
31	548	0	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji materiału zecerskiego	5,0
32	55		Maszyny włókiennicze i odzieżowe oraz do produkcji skóry i wyrobów ze skóry	10,0
33	56 z wyjątkiem poz. 34		Maszyny, urządzenia i aparaty przemysłów rolnych	7,0
34	561 568	6	Maszyny, urządzenia i aparaty do produkcji wód gazowanych, maszyny impregnacyjne, maszyny, urządzenia i aparaty przemysłu piekarniczego (z wyjątkiem rodzaju 568-40 do 48)	12,5
35	57 z wyjątkiem poz. 36 i 37		Maszyny, urządzenia i aparaty przemysłów spożywczych	10,0
36	571	30, 31, 8	Autoklawy do hydrolizy, neutralizatory stalowe, neutralizatory i hydrolizatory betonowe lub murowane	25,0
37	579	000, 003, 01, 02	Destruktry, młynki młotkowe, maszyny i urządzenia do przerobu odpadków zwierzęcych	17,0
38	58 z wyjątkiem poz. 39—42		Maszyny do robót ziemnych, budowlanych i drogowych	14,0
39	580, 581, 582	3	Maszyny do robót ziemnych i fundamentowych (z wyjątkiem wibromłotów), maszyny do robót budowlanych (z wyjątkiem rodzaju 581-2, 31 i 4), szczotki mechaniczne i osprzęt roboczy do utrzymania dróg	20,0
40	581	2, 31, 4	Wibratory, zacieraczki do tynku i wibromłoty	50,0
41	582	115, 22	Pojemniki do bitumu stalowe powyżej 20.000 l pojemności, odśnieżarki o mocy silników powyżej 120 KM	7,0
42	583	0,1	Koparki i zwalówarki w kopalniach odkrywkowych węgla, koparki w piaskowniach przemysłu węglowego	5,0
43	59		Maszyny rolnicze i gospodarki leśnej	10,0
44	6 z wyjątkiem poz. 45—49		Urządzenia techniczne	8,5
45	600, 601, 623 641 648 657 660	7 70	Zbiorniki naziemne z cegły betonowe i żelbetonowe (z wyjątkiem z wykładziną chemoodporną dla kwasu ponitracyjnego), urządzenia telefoniczne systemów nośnych na liniach wysokiego napięcia i urządzenia telefonii na przewodach zawieszonych pod przewodami wysokiego napięcia, wyciągi kopalniane, towarowe kolejki linowe i dźwignice linowe, akumulatory hydrauliczne, wagi wozowe, wagonowe i inne wbudowane	4,0

1	2	3	4	5
46	610 do 615 641 662 681	1	Urządzenia rozdzielcze i aparatura energii elektrycznej przewoźna, dźwigniki, wciągarki i wciągarki przejezdne oraz nieprzejezdne, kołowroty i wyciągi (z wyjątkiem rodzajów 641-63, 70, 71, 84), projektory przenośne 16mm i 35 mm, kontenery	14,0
47	633, 634, 662	5	Baterie akumulatorów elektrycznych stałych (stacyjnych) i przewoźnych, ekrany kinowe	20,0
48	644	0	Przenośniki zgrzeblowe ciężkie i lekkie w kopalniach węgla	50,0
49	644 664	0—4	Przenośniki w kopalniach i zakładach przetwórczych rud i węgla, urządzenia do przeprowadzania badań technicznych, aparaty kontrolno-pomiarowe elektryczne i elektroniczne do mierzenia wielkości elektrycznych i nieelektrycznych	17,0
50	70, 71, 72, 73, 77 z wyjątkiem poz. 51—53		Tabor szynowy i tabor pływający	6,0
51	700—706 710 do 712 770 773 780—781	7 01 do 03 10 do 14 13 1010	Drezyny i przyczepy do drezyn, lokomotywy akumulatorowe, wozy kopalnia- ne, kontenery pływające, wodoloty oraz łodzie różnego typu, tabor lotniczy	12,5
52	740, 741 742, 744, 782		Pojazdy mechaniczne, szybowce	17,0
53	743, 745 746, 747 748, 75, 76		Samochody specjalne, trolejbusy i samochody ciężarowe o napędzie elektrycz- nym, ciągniki, przyczepy i naczepy, tabor konny, pozostały tabor bezszynowy	12,5
54			Inne nie wymienione maszyny, urządzenia, środki transportowe	12,5
55	8 z wyjątkiem poz. 56—59		Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	17,0
56	801 802 804 49	0 0	Elektroniczna aparatura kontrolno-pomiarowa do przeprowadzania badań la- boratoryjnych, aparaty i sprzęt hydro- i mechanoterapii, wyposażenie cyrków, mikrokomputery 8- i 16-bitowe	20,0
57	803		Maszyny biurowe oraz dalekopisy do maszyn matematycznych	12,5
58	805		Wyposażenie teatrów, kin itp., instrumenty muzyczne	8,5
59	806, 008		Kioski, budki, domki kempingowe	10,0
60			Inwestycje w obcych środkach trwałych	10,0— 100,0

OBJAŚNIENIA

1. W razie podwyższania lub obniżania stawek amortyzacyjnych podanych w wykazie za pomocą odpowiednich współczynników mnoży się właściwe dla danych środków trwałych stawki amortyzacyjne, ustalone w wykazie dla warunków normalnych, przez odpowiedni współczynnik określony w § 8 ust. 2, 3 i 5 rozporządzenia.

2. Za pogorszone warunki użytkowania uważa się użytkowanie budynku lub budowli pod ciągłym działaniem wody, par wodnych, znacznych drgań, nagłych zmian temperatury oraz innych czynników powodujących przyspieszenie zużycia obiektu.

Za złe warunki użytkowania uważa się użytkowanie budynku lub budowli pod ciągłym wpływem silnej agresji chemicznej, w razie gdy są to obiekty, w których wytwarza się, stosuje w produkcji lub przechowuje agresywne środki chemiczne. Dotyczy to również wypadków silnego działania na środek trwały agresywnych środków chemicznych rozproszonych w atmosferze, wodzie lub wydzielających się w postaci oparów, których źródłem są inne obiekty znajdujące się w pobliżu.

3. Przez maszyny i urządzenia grupy 4—6 poddane szybkiemu postępowi technicznemu, o których mowa w § 8 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia, rozumie się maszyny, urządzenia i aparaturę, w których zastosowane są układy mikroprocesorowe lub systemy komputerowe, spełniające założone funkcje dzięki wykorzystaniu w nich najnowszych zdobyczy techniki, a także pozostałą aparaturę naukowo-badawczą i doświadczalno-produkcyjną.

4. Od środków trwałych używanych nowo wprowadzonych do użytkowania, zmodyfikowanych w drodze inwestycji, a także o krótszym przewidywanym okresie użytkowania od okresu przyjętego za podstawę ustalenia stawki amortyzacyjnej określonej w wykazie na skutek ograniczenia zasobów złóż, czasu

produkcji określonych produktów lub trwania kontraktu na wykonanie usług lub budowę obiektów za granicą, jak również ograniczenia z góry okresu użytkowania, o których mowa w § 8 ust. 4 rozporządzenia, oblicza się stawki amortyzacyjne:

1) gdy w ewidencji księgowej ujmuje się jedynie wartość początkową środka trwałego — według wzoru:

$$S_0 = \frac{100}{E_s}$$

2) gdy w ewidencji księgowej ujmuje się zarówno wartość początkową, jak i umorzenie środka trwałego — według wzoru:

$$S_0 = \frac{W_{p1} \times 100}{W_{p2} \times E_s}$$

w których:

S_0 — roczna stawka amortyzacyjna,

E_s — przewidywany okres użytkowania środka trwałego w latach,

W_{p1} — nie umorzona część wartości początkowej (brutto) środka trwałego na dzień ustalenia stawki amortyzacyjnej,

W_{p2} — wartość początkowa (brutto) środka trwałego, dla którego ustala się stawkę amortyzacyjną.

5. Obliczone według zasad określonych w ust. 1 i 4 podwyższone stawki amortyzacyjne można zaokrąglić w górę, a stawki obniżone zaokrąglić w dół, ustalając je w wysokości najbliższej następujących stawek: 50%, 25%, 20%, 17%, 14%, 12,5%, 10%, 8,5%, 7%, 6%, 5%, 4%, 2,5%, 1,5%.